

Job

Wonawiiakowa

Mmko bukana touna tomogha tana miisena iiyabo nuwapoya peyaridi iyabanabanana, na waragututuna. Bi yiyeveveyana da Job yana noghota mmkodi nuwapoya kiiravidiye, bi kate turaturana yadi noghota mmkodi nuwapoya kiiravidiyena. Job turaturana sinoghosi da yana nuwapoya kiiravine na yiyeveveyana da God aro yaverevereni yana bera berodi ibera na kiiravine. Bi Job iyakovi da mmko na gewiisuwona, touna patana God iyitumaghaneni, bi gegha da yana wiina yana kabikwarakwara basuna iyakovi.

Mmko bukana kamone, na God gegha Job yana kabikwarakwara basuna iyawoneni, bi gegha da iviyeveveni da yana maragata bi nuwagiura na siragata kirakii da wawaya akovina gesinakabina. Raghanina Job akowa ikabi da God yana maragata da nuwagiura metagha, na yana kabikwarakwara basuna kana wiitarakiiyana ikabitore bi kabepepa kawagha ibera God biidi.

Bukana damone, na Job kana gubagama God iviyawiini, natunatuna korotodi ivereni bi kate iberamayeni da tomogha mounourina. Bi kate Job turaturana ikidi basuna toudi gesiyakowa yaporu da awaki kiiravine Job iyakabikabikwarakwara.

Job da yana rakaraka

¹ Raghani tana name Us* kubure na tomogha tana kana waghawagha Job iyamakamake. Bi tomogha miisena da God kawagha iyakabekabepepi da bera rotomanidi iyaberabera. ² Touna natunatuna tomotomogha yadi 7 bi wasiwasike yadi 3, ³ bi yana sip yadi 7,000, kamel yadi 3,000, bi kau yadi 1,000 da donki yagayagaridi yadi 500 bi kate yana wiitamamariyana korotodi. Touna imoura kirakii gegha ware wawaya mududi nama raghani matana kubure naboni.

⁴ Job natunatuna tomotomogha na nonowa tatadigegha yadi gabudara duma kepo yadi bareye siyatutoura bi warewaresidi da nughunughudi yadi 3 siyiyonedi siyapiipiika da yawata siyakamkam niniuna. ⁵ Kepo gabudaridi sakovi bi muridiye, na Job natunatuna yadi sisiya yadaru na sapiika touna biidi da yaberadi da God matane na toudi miisedi. Yana noghota na, “Meboda natunatugu berona sibera, bo meboda nuwanuwadiye God sivisisiyena beroveni.” Na didibara wote yageghomiiri na ribiribi yagabuna da God biidi yasuwara natunatuna kiiravidiye.

Job kana ruyagha dagudaguna

⁶ Wasina bi gabudara tana God yana aneyaneya sivitaghomidi Yawe naghone, bi **Seitan**† na bada nama kamodiye yawata. ⁷ Na Yawe God igeghomiiiri da Seitan ivitarakiiyaneni bo, “Tam katota wota na mema kupiika?”

Na Seitan iwona bo, “Tagu kubure ayapeepewa wapawapa, nabo ayanono mabo ayapiipiika.”

* **1:1:** Mmko kuburina na gawarina waghata na geakakovina.

† **1:6:** Seitan na kasi wiiberu tomoyina.

⁸ Wasina bi Yawe God, Seitan ivitaraki-
iyaneni bo, “Da yagu wiitamariyana Job
kwanoghonoghosi bo gegha? Touna wawaya
miisena, geware wawaya mududi kubure
naboni. Bi bera rotomanidi kawagha yaberabera
da God yakabikabikuwayeni bi bera berodi
geiyaberaberana.”

⁹ Bi Seitan iwona bo, “Tam kukoyagha ya-
pori, noko biidi yakabikabikarawayem! ¹⁰ Na
nonowa touna bi yana rakaraka da yana sawara
tupadi kwababaredi. Awaki tupana yaberabera
na tam kwiimiiseyeni na yana bagibagi wasina
kawakawa, na kata yana kau da sip sipeyara.
¹¹ Bi memeda imam kunakoghasi da yana sawara
tupadi kuna kabitavetaveyana, na rubana da
matamve bi inakaradeba da inisisiya berovem.”

¹² Na Yawe God, Seitan iwoneni bo,
“Waghasina, Sawara tupadi rapene na yam
maragate atoretoredi, bi gegha tubuyina
kuniberona.” Wasina bi Seitan, Yawe God
naghonama inaghotaveyana.

Job natunatuna da yana moura sibero

¹³ Gabudara tana raghanina Job natunatuna
tomotomogha da wasiwasike toghadiru
iyarokona yana bareye siyakamkam kepokepo,
¹⁴ na sawariyonayona tana ipiika Job yana
bareye, bi iwoneni bo, “Yam kau kwabuve
siyaroverove bi yam donki na nama riiridiye rei
siyakamkam, ¹⁵ raghani tana wawaya yapiyapidi
toudi na Siba damdi sipiika da ribiribi tupadi
siyapi bi wiitamariyana tupadi sivikasunughana,

wasina tagu kawagha ayawa, na averataveyana apiika da tam ayawonawiikatayim!”

¹⁶ Tomoyina patana iyisisiya, bi sawariyonayona tana iverakanibu da iwona bo, “Namana-mara abamama iyogha iyowogha na yam sip da kadi koyakoyagha ivikarunughana, wasina tagu kawagha ayawa, na averataveyana apiika da tam ayawonawiikatayim!”

¹⁷ Noko tomoyina patana iyisisiya, bi sawariyonayona kana wiiroba iverakanibu da iwona bo, “Yapiyapi damdi borudi aroba Babilon kuburama, yam kamel tupadi siyapi da yam wiitamamariyana sivikasunughana. Wasina tagu kawagha ayawa na averataveyana apiika da tam ayawonawiikatayim!”

¹⁸ Noko tomoyina bada patana iyisisiya, bi sawariyonayona tana bada iverakanibu da iwona bo, “Natunatum tomotomogha da wasiwasike siyakamkam kepokepo, natum tomogha tubugha yainina yana bareye. ¹⁹ Bi yaininagha yanunu maragasina mayabama irughu da bare itapi kirakiiyeni, na barena ibeku da natunatum tupadi kamone ivikasunughana. Wasina tagu kawagha ayawa na averataveyana apiika da ayawonawiikatayim!”

²⁰ Wasina bi Job imakegeghomiiri, da kana kwama itayina gosigosira bi gayamina imurataveni da noko yana wiinuwabero matakirina. Bi ivituwapore oghogheyana da mayiyina iyowogha dobodobove da God iyakabikuwayeni.

²¹ Na iwona bo,
“Getana awakima ayimakabi babarana bi atubugha,

da getana awakima animakabi babara
raghanina anarabobona.

Yawe God sawara iveregu,
bi bada Yawe God sawaridi gwabiguve na
ikabitavetaveyana;
na Yawe God kana waghawagha
anakabepepi.”

²² Mmkodi nuwapoya tupadi Job biidi
situbugha, bi gegha iyawona da God ibera bero,
Job tamumu genaboni iyaberana.

2

Job kana ruyagha wiibatana

¹ Gabudara tana God yana aneyaneya siv-
itaghoma mayedi Yawe God naghone, bi **Seitan**
na bada nama kamodiye yawata na ipiika da
Yawe God naghone imiiri. ² Na Yawe God
igeghomiiri da Seitan ivitarakiiyaneni bo, “Tam
katota wota na mema kupiika?”

Na Seitan iwona bo, “Tagu kubure ayapeepewa
wapawapa, nabo ayanono mabo ayapiipiika.”

³ Wasina bi Yawe God igeghomiiri da Seitan
ivitarakiiyaneni bo, “Da yagu wiitamariyana Job
kwanoghonoghoosi bo gegha? Touna tomogha mi-
isena, geware wawaya mududi kubure naboni.
Bi bera rotomanidi kawagha yaberabera, bi God
yakabikabikarawayeni da bera berodi geiyaber-
aberana. Touna getana awaki berona iyabera
bi kutupegu da gebasuna bi ayakasiwiilbero, bi
gegha da patana bera rotomanidi yaberabera da
yakabikabikuwayegu.”

⁴ Seitan igeghomiiri da Yawe God iwoneni bo, “Touna, tounamani tubuyina yanoghonoghotamayeni! Tomogha yana yawa kiiravine na yana sawara tupadi inavereyana tavetaveyana bi inamake. ⁵ Bi memeda imam kunakoghasi da tubuyina kuna kasiwiibero, na rubana da matamve bi inakaradeba da inisisiya berovem!”

⁶ Na Yawe God igeghomiiri da Seitan iwoneni bo, “Waghasina, Tagu tubuyina yam maragate atoretore, bi gegha kuna kasunuyina!”

Job kana gubaga

⁷ Wasina bi **Seitan** igeghomiiri da Yawe God naghonama inaghotaveyana. Bi ibera kayowii-wiiyaka da gubaga berona Job sinine sikarabubu, kaye kamone da igae inagho gayamina.

⁸ Noko biidi Job yana wiinuwabero matakirina kiiravine na yapukare imakeyarayi iyamakamake bi nau tamobogana sepinama kana gubaga iyaghosighosidi.

⁹ Na wavinena iwona bo, “Mmkodi piropiro tam biidi situbugha na awaki kiiravine tam patana bera rotomanidi kwaberabera da kate God kwakabikabikuwayeni? Rubana da God kuyawona wiiberoveni na wasina da kuyarabobo!”

¹⁰ Bi gegha, Job iwona bo, “Tam kwiisisiya na ware wasike neghaneghana naboni. Touda sawara miimiisedi God gwabinama tayuyouna, noko biidi raghanina sawara berodi yavereda, na touda teya tanayouna!” Mmkodi piropiro tupadi situbugha Job biidi, bi gegha, getana God iyisisiya berovenina.

Job turaturana aroba

¹¹ Job turaturana yadi aroba, kadi waghawagha na Elipas yana kwanatu na Teman, bi Bildad yana kubura na Sua bi Jopar yana kwanatu na Naamat. Bi raghanina Job yana piropiro sisiyidi siwaiyana na sivitaghomidi bi siviki-iwaga sinagho touna biidi da siyawona wi-ikayokayowaneni. ¹² Raghanina rabarabama Job sikita na gesiyakita akovina. Bi akovina sikabi na siduu siyapa, da kadi gara sitayina gosigosira bi popoku siyitavetaveyana kiidamove bi gayamidiye siyatutoura da yadi nuwavisi ki-iravine siyimatakira. ¹³ Bi siverakanibu na gabudara 7 bi nubabasu 7 Job yawata dobodobove simakeyowogha. Getana iyyabo awaki iyisisiyenina, simake wiiraborabobo, kiiravine sikita da Job yana kabikwarakwara na ibero kirakii.

3

Job yana sisiya dagudaguna

¹ Noko taparorone raghanine getana iyyabo iyisisiya bi murine, na Job ikararupama da ere ghakighakina sinananaki ivitubuyina gabudarina ivisisiya beroveni. ² Iwona bo,

³ “O God, sinagunaki ivitubuyigu na gabudarina kasunaghataveni

da kate nubabasune siwona bo,
 ‘Tomogha itubugha.’

⁴ Noko gabudarina na inididibari!

God kiidamove kate geininoyenina,
 da yeghana kate geinarukarata debanena.

- 5 Wiididibara ghamana noko gabudarina ini-
bonuvi;
Uwa wowonagha inasowo mumu,
bi mmko wiididibarina inabera
da sinagunaki ivitubuyiguna gabudarina
inanaghara kirakii.
- 6 Wiididibara ghamana noko nubabasuna in-
akabitawani!
Noko nubabasuna kate geininuwamiise
ware gabudara mududi naboni bodu tana ka-
mone;
genoko boduna kamone sinakabiyawa wiika-
puna.
- 7 Noko nubabasuna na inigagara,
getana nuwamiise rukwatudi sinawaiyana.
- 8 Imapu damdi iiyawogha sakovi da metagha
yegii motana ghamanakina sinakasiwi-
imatakina,
na toudi damdi mmko gabudarina sinawona
imimagi.*
- 9 Rubana raghani boribori kewokewona ini-
didibari,
rubana da raghani yeghanina inakoyagha
kawakawa
da raghani didigubana na geinakitana,
- 10 kiiravine noko wiididibarina sinagunaki ra-
parapana matamketana geiyagudu boden-
ina,
getana piropiro gwabiguma iyikowoyidina.

* **3:8:** Wawaya waragututu sivisisiyana na noko mota ghamanakina yegii kamone iyamakamake kiiravine. Kana waghawagha Leviatan. Wawaya sinoghosi da sinakasiwiimataki na inageghomiiri da nuwapoya bo piropiro initubutubugha.

- 11 Iyamiise da sinagunaki kamokamone
ayarabobo,
bo ayatubutubugha na raghanine ayarabobo.
- 12 Awaki kiiravine sinagunaki manonone
ivikenegu?
Bi awaki kiiravine susunama ivisusugu?
- 13 Memeda yagu tubugha raghanine ayarabobo,
na tagu ayakenayowogha, ayiraborabobo;
Augunai da tagu ayakenakena, bi
nuwaruririye ayiiyawiiaveyana.”

4

Elipas ivisisiya Job biidi

- 1 Wasina bi Teman tomogha Elipas iwona-
bodeyana bo,
- 2 “Meboda animatipo da wiisisiya biidi,
na nuwanuwam inapughu bo gegha?
Basuna gerubana da mmko raghanine
anikawapotapota makena.
- 3 Wasina tam raghani katamanidiye wawaya ko-
rotodi kuviyevevedi,
bi wawaya noganogadi kuviwiitedi da sivi-
maragata.
- 4 Yam sisiya na wawaya bekubekudi ikabiwi-
igeghomiiiridi;
bi wawaya utukirokirorodi kuberadi da sivi-
maragata.
- 5 Bi katana piropiro ipiika tam biidi,
na tam gekuyitumaghanana;
piropirona ikabitowoyim,
na parapa kwanaghanaghara.
- 6 Metagha, God kabepepina yam noghota yimara-
gasi bo gegha?

Bi yam makamake yawana noghota
yavereverem da tam wasina bo?

⁷ Mmko kunuwagiureni!

Da wawaya iyawogha bera berodi
gesiyaberaberana sarabobo?

Bo wawaya yadi makamake yawana rotomanidi,
God iviberodi bo gegha? Gegha!

⁸ Bi yagu wiikitakitayena, wawaya iyawogha
berona sarove bi piropiro sawavi,
na damone mayimayiyina sinakabipura.”

*Job turaturana patana siyawonewoneni da
touna bera berodi peyaridi ibera kiiravine na
kata piropiro ghamadi iyouna bi gegha da Job
iyawonawona da getana bera berodi iyaberana.*

38

Yawe, Job iwonabodeni

¹ Wasina bi Yawe God yanunu virovirogha
kamonama Job iwonabodeni bo,

² “Metagha, bi yam sisiya kwabudima
yagu nuwagiura kiiravine kwiitarakiiyana?

³ Kabunagha da tomogha naboni bagibagi
ghamana kiiravine;

Basuna gwabiguve na wiitarakiiyana viya
tam kiiravimve,
da kunawonabodeyana.

⁴ Raghanina kubura kayena ayaberabera, na tam
meme barasina?

Mmko kunakovi na kuwonegu.

⁵ Kwakovi bo gegha da iiyabo kana ruba inuwag-
iureni?

Bi iiyabo imana irutatari da irubani?

⁶ Kayena awaki debane ivitukikita,

- bo iiyabo papasusu koghorina ikabiwiimiiri,
⁷ noko raghanine, na raghani boribori kewoke-
 wodi tupadi sitawora patapata
 bi aneyaneya tupadi nuwamiise kiiravine
 sirukwatu?
⁸ Iiyabo matamketa itoredi da yegii iyamiiri
 babareni
 raghanina raparapama ivikwata
 ikanibuna?”

40

- ¹ Wasina bi Yawe God ivisisiya iwona bo,
² “Job, rubana bo gegha da tagu, God Maragata
 Kirakiigu
 teya wiikawakereyana kuyakabitore?
 Bi memeda tagu biidi kuna gwini,
 na wasina yagu wiitarakiyana kunawona-
 bodedi.”
³ Wasina bi Job, Yawe God iwonabodeni bo,
⁴ “Tagu getomogha wapawapa,
 metagha bi tam, God anawonabodem?
 Bi kawagu imaguma anagudu da
 anikawapotapota.
⁵ Tagu nada avisisiya, bi gerubana anawona-
 bodemna.
 Bi getana awaki da anisisiya maghana.”

42

Job, Yawe God iwonabodeni

- ¹ Wasina bi Job ivisisiya magha Yawe God biidi
 iwona bo,
² “Akovim Yawe God, tam rubana bera tupadi
 kunabera,

da getana iiyabo inigesiyem da awaki
kwanoghonoghosi kuyabera na
gekunaberana.

³ Tam kuvitarakiyanegu bo, ‘Metagha bi tam,
yagu nuwagiura kiiravine
yam sisiya kwebudima kwiitarakiiyana?’

Wiisuwona, tagu sawara geayakowa na kiira-
vidiye avisisiyana,
parapa sawara ghamanakidi gerubana ako-
vidi ayayouna na kiiravidiye avisisiya.

⁴ Tam kuwonegu bo, ‘Kuwaiyana bi anisisiya!
Tagu anitarakiyanem, bi tam kunawona-
bodeyana.’

⁵ Naghove na wawaya mududi tam kiiravimve
siwonegu na touna kawagha akovi,
bi katana tagumani mataguma akitam.

⁶ Na yagu sisiya tupadi kiiravidiye na iisini-
mayagha,
bi popoku da yapukare kamodiye amaka-
make,
noko yagu miiriwamira kanawi-
iyeveveyana.”

Yawe God, Job ivimiiseyeni

⁷ Yawe God mmkodi sisiya Job biidi ivisisiya
ikovi murine, na Teman kwanatuna kamonama
tomogha kana waghawagha Elipas biidi ivi-
sisiya iwona bo, “Tagu nuwanuwagu ipughu tam
da turaturam yadi bata biiyadi, basuna kiirav-
iguve gewiisuwona koyisisiyeni ware yagu wi-
itamariyana Job iberana naboni. ⁸ Na kata kau
makidi 7 da sip makidi 7 koyouna bi konagho

yagu tamariyana Job biidi da puyo gabugabunidi konasuwara tamimani kiiravimiye. Touna kiiravimiye inarupari, bi metagha inibabiiguna naboni kiiravimiye anabera, da bagune bera berona kobera bi gesinimayagha anaveremina. Tami, gegha wiisuwona sisiyidi kiiraviguve koy-aberana, ware Job ibera na naboni.”

⁹ Na Teman kwanatunama tomogha Elipas, bi Bildad yana kubura Sua da Naamat tomogha Jopar metagha Yawe God iwonedo na naboni sibera, bi Yawe God na metagha Job ivibaba na naboni ibera.

¹⁰ Job turaturana kiiravidiye irupari ikovi murine, na Yawe God ibera da Job imouramagha. Sawara tupadi naghove rapenena Yawe God iveremayeni bi bada debane iviagagumayeni.

¹¹ Job warewaresina da genegeneghuna tupadi da iiyawogha naghove sakovina, sipiika yana bareye da yawata siyakam patapata. Piropiro tupadi Yawe God ipiikedi Job biidi kiiravine na siviinuwapoyeni bi siwona wiitoratorani. Bi wawaya tatadigegha mane mududi da imakwaki gouldma beraberadi sikabigunaveni.

¹² Job yana make yawana damona Yawe God ivimiiseyena kirakiiyeni geware yana make yawana dagudagune naboni. Na kata Job ribiribi ivirapeneyana na erenonoyina sip yadi 14,000 bi kamel yadi 6,000 bi kau yadi 1,000 da donki yagayagaridi yadi 1,000. ¹³ Bi kate bada natunatuna tomotomogha yadi 7 bi wasiwasike yadi 3. ¹⁴ Natuna wasike iyarokona iviwaghawaghayeni Jimaima, tububasuna

iviwaghawaghayeni Kisaiya, bi wiiarobina na Keren-Hapuk.* ¹⁵ Kubura tupana debane na getana wasiwasike nama siyikepamara ware Job natunatuna wasiwasikedi naboni. Job iwonedidi da raghanina inarabobo bi murine na yana moura sinarereyi da riba 10 bi ededidi tatadigegha na riba tanagha sinakabi, genatunatuna tomotomogha kawaghana, bi gegha da natunatuna wasiwasike yawata.

¹⁶ Mmko murine na Job imake da bodu 140. Na parapa imake da raghani gurina bi tubu-tubuna ikitadi da kate tubutubuna natunatudi bi iyowogha inagho da kimta ruwamaruwa. ¹⁷ Bi raghanina Job imoraba kirakii, na irabobo.

* **42:14:** Hibrú gamodima mmkodi waghawagha tatadigegha na waiyanidi naboni sisiya kepamara. Bi yadi basuna na Jimaima basuna ayabo, Kisaiya yana basuna wane ghabughabu, wasiwasike kiiravidiyé bi Keren Hapuk basuna na dedewaga gisina, wane ghabuhabu kana dedewaga.

Buk Baibel long Anuki
Portions of the Holy Bible in the Anuki language of
Papua New Guinea
Buk Baibel long tokples Anuki long Niugini

copyright © 2010-2016 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Anuki

Translation by: Wycliffe Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures. Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-06-02

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 13 Jul 2024 from source files dated 31 Aug 2023

3c3405c8-4e9b-582a-95e8-4f2128c4872e